

OPENBAAR LICHAAM
BONAIRE

Raadsbesluit.

Besluit van 26.02.19

(Archiefnr: 2019002211)

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE;

Onderwerp: omzetten van de renteloze lening -van OCW aan het OLB teneinde het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017 volledige uit te voeren naar een doeluitkering.

Gevraagde beslissing: de door raadslid Bernabela (UPB) aangedragen raadsbesluit aan de Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), inzake omzetting van de renteloze lening van OCW aan het OLB inzake realisering van het masterplan onderwijshuisvesting (24 februari 2017, Archiefnr. 2017002419), te bekrachtigen.

Grondslag: Besluitenlijst bestuurlijk overleg van 22 april 2010.
Besluit van 24 februari 2017, Archiefnr. 2017002419.

Inleiding:

In de besluitenlijst van het bestuurlijk overleg van 22 April 2010, tussen Nederland (vertegenwoordigd door de heer H.G.J. Kamp) en het eilandgebied Bonaire (vertegenwoordigd door de heer J.E. Abraham), geeft onder meer aan; dat Nederland de "overige werkzaamheden die een materiële investering behoeven voor transitiedatum, zoals het opknappen van het ziekenhuis en de schoolgebouwen, de verbouwing van het politiebureau i.v.m. een op te zetten meldkamer en de uitbreiding van extra detentiecapaciteit".

In een convenant van 10 oktober 2012 tussen het Openbaar Lichaam Bonaire en de Minister van OCW, zijn deze afspraken echter aangepast en is het openbaar lichaam Bonaire akkoord gegaan met het aangaan van een renteloze lening voor een restantbedrag van \$19.1 miljoen van OCW teneinde het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017 volledig te kunnen

uitvoeren. De eilandsraad is in haar openbare vergadering van 7 mei 2013 met algemene stemmen akkoord gegaan met de formele aanvraag voor deze renteloze lening. De reden hiervoor ligt ten grondslag van het feit dat de Raad het belang van een veilige leeromgeving onderkent en dat het ministerie (OCW) had aangetoond over onvoldoende middelen te beschikken om het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017 volledig te kunnen uitvoeren.

Beoogd effect:

De jaarlijkse aflossing van eerdergenoemde lening bedraagt \$ 1.005.263 en wordt ingehouden op de vrije-uitkering. Dit beperkt het openbaar lichaam Bonaire in haar mogelijkheden om haar wettelijke taken uit te voeren en om de maatschappelijke noden aan te pakken.

De beoogde omzetting van de renteloze lening naar een doeluitkering geeft het openbaar lichaam Bonaire direct meer bestedingsruimte en draagt derhalve bij aan de realisatie potentie van het openbaar lichaam.

Overwegende:

- dat het eilandgebied Bonaire en Nederland reeds op 22 april 2010, hebben afgesproken dat Nederland de werkzaamheden die een materiële investering behoeft, zoals schoolgebouwen voor de transitiedatum zal hervatten;
- dat er in een convenant tussen het openbaar lichaam Bonaire en de Minister van OCW (10 oktober 2012), afwijkende afspraken zijn gemaakt omtrent de uitvoering van het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017;
- dat ontoereikende middelen zijdens OCW, heeft geleid tot een akkoord met algemene stemmen zijdens de eilandsraad (7 mei 2013) op de formele aanvraag om een renteloze lening;
- dat de jaarlijkse aflossing van deze renteloze lening, wordt ingehouden op de vrije-uitkering van het openbaar lichaam Bonaire;
- dat dit feit het openbaar lichaam Bonaire, ernstig limiteert in haar streven om haar wettelijke taken uit te voeren en om de maatschappelijke noden aan te pakken;
- dat thans de financiële mogelijkheden zijdens Nederland wel toereikend zijn;
- dat de mogelijke omzetting van deze renteloze lening, een kwestie van nakomen van de originele afspraken betreft alsmede het handelen naar gewijzigde omstandigheden in positieve zin.

Gelet op het feit:

Dat het college financieel toezicht, in een recent schrijven, aangeeft dat de hoogte van de vrije uitkering, Bonaire onvoldoende ruimte biedt om haar wettelijke taken uit te voeren;

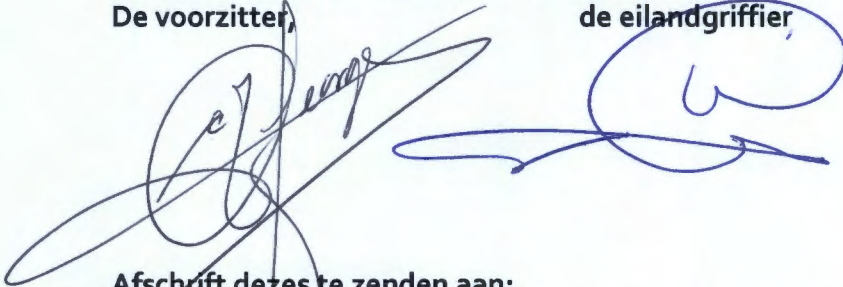

Heeft besloten;

1. Om de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW), op basis van eerder genoemde argumenten, te verzoeken om de renteloze lening conform het raadsbesluit van 24 februari 2017, om te zetten in een doeluitkering.
2. Om het bestuurscollege te instrueren om het procesverloop te begeleiden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27⁶ februari 2019

**De eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire,
De voorzitter, de eilandgriffier,**

**Afschrift dezès te zenden aan:
de staatsecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
de Rijksvertegenwoordiger BES;
Leden van de tweede kamer van de Staten Generaal;
het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire;**

**OPENBAAR LICHAAM
BONAIRE**

**Besluit van 24 februari 2017
(Archiefnr. 2017002419)**

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE;

Overwegende:

- dat in het convenant van 10 oktober 2012 ondertekend door het openbaar lichaam Bonaire en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), afspraken zijn gemaakt over het masterplan onderwijshuisvesting Bonaire 2012-2017;
- dat onderdeel van het convenant is dat het openbaar lichaam Bonaire het restantbedrag van \$19,1 miljoen renteloos zal lenen van OCW teneinde het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017 volledig te kunnen uitvoeren;
- dat de eilandsraad in haar openbare vergadering van 7 mei 2013 met algemene stemmen akkoord is gegaan met de formele aanvraag voor een renteloze lening ten behoeve van het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017;
- dat het College financieel Toezicht (Cft) in mei 2013 op basis van de criteria opgenomen in artikel 89, Wet financiën Bonaire, St. Eustatius en Saba (FinBES), een positief oordeel heeft uitgebracht aangaande de renteloze lening voornoemd;
- dat in het convenant onder andere is vastgelegd dat het openbaar lichaam Bonaire en het Ministerie van OCW met elkaar in overleg treden als er tegenvallers zijn die niet opgevangen kunnen worden binnen het totaal voor het masterplan onderwijshuisvesting Bonaire 2012-2017 beschikbare bedrag;
- Gedurende de uitvoering van het programma bij medio december 2015 geconstateerd is dat het beschikbare budget voor het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017 niet toereikend zal zijn en een geprognosticeerde tekort is van \$17.7 miljoen die niet binnen het beschikbare budget kan worden opgevangen;

- dat het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire op 26 mei 2016 middels een presentatie op hoofdlijnen geïnformeerd is over de ontstane financiële situatie en het geprognosticeerde tekort waarbij is aangekondigd dat binnen het Ministerie van OCW gezocht zal worden naar extra financiële middelen en het openbaar lichaam Bonaire conform de verdeelsleutel van het convenant één derde van de extra kosten dient bij te dragen;
- dat op 28 juli 2016 de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) en OCW de Stuurgroep Onderwijshuisvesting geïnformeerd heeft dat het Ministerie van OCW aanvullende beschikbaar heeft waardoor een deel van de projecten op Bonaire uitgevoerd kan worden;
- dat in gesprekken van RCN/OCW op 28 juli 2016 en 8 september 2016 met het bestuurscollege is besproken om de reeds lopende renteloze lening te verlengen met een aantal jaren en als openbaar lichaam Bonaire zo bij te dragen in het oplossen van het ontstane tekort;
- Om te beschikken over de middelen de eilandsraad akkoord moet gaan met verlengen van de lopende renteloze lening en het ophogen hiervan met \$5.9 miljoen;

Gelet op:

- artikel 89, Wet financiën Bonaire, St. Eustatius en Saba;
- het schrijven van het Ministerie van OCW d.d. 14 november 2016;

HEEFT BESLOTEN:

- Akkoord te gaan met de formele aanvraag ter verlengen van de lopende renteloze lening t.b.v. het masterplan onderwijshuisvesting 2012-2017 met 6 jaren en ophogen van het bedrag hiermee gemoeid met \$5.9 miljoen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van *23 februari 2017*

De Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire,
De voorzitter, de eilandgriffier,

cc RCN (OCW), FIN, dir S&Z

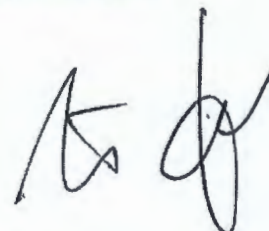

**BESLUITENLIJST
BESTUURLIJK OVERLEG 22 APRIL 2010, TE BONAIRE**

DE DELEGATIES VAN BONAIRE EN NEDERLAND

Overwegende:

- Dat de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba tijdens de Miniconferentie van 10 en 11 oktober 2006 met Nederland afspraken hebben gemaakt over de staatsrechtelijke positie en interne staatkundige structuur, over de bandbreedte voor invulling van de nieuwe positie en directe relatie met Nederland en over het transitieproces en de interim-periode;
- Dat het land Nederlandse Antillen, het eilandgebied Curaçao, het eilandgebied Sint Maarten en Nederland op 2 november 2006 een bestuurlijk akkoord hebben bereikt over rechtspleging en rechtshandhaving, over financiën, over evaluatie en implementatie dat ook op de BES-eilanden betrekking heeft;
- Dat de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba tijdens de bestuurlijke overleggen van 20 juni 2007, 31 januari 2008, 18 juni 2008 en 20 november 2008 met Nederland diverse werkafspraken hebben gemaakt als ook afspraken over de toekomstige staatkundige verhoudingen;
- Dat bij de aanvang van de nieuwe staatsrechtelijke positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba de thans geldende Nederlands-Antilliaanse wetgeving zoveel mogelijk van kracht zal blijven;
- Dat afgesproken is dat het beginsel van subsidiariteit – dat ten grondslag ligt aan de huidige taakverdeling tussen het land Nederlandse Antillen en de eilandgebieden – ook als uitgangspunt geldt voor de toekomstige taakverdeling tussen de Nederlandse rijksoverheid en de openbare lichamen;
- Dat in de Slotverklaring van de Miniconferentie van 10 en 11 oktober 2006 is vastgelegd dat de uit te voeren taken en de bijbehorende bevoegdheden tussen de drie eilanden kunnen verschillen;
- Dat tijdens het bestuurlijk overleg van 20 november 2008 met Bonaire, Saba en Sint Eustatius is afgesproken dat de taakverdeling tussen het Rijk en de eilanden wordt vastgelegd in bestuursakkoorden;
- Dat deze bestuursakkoorden worden vastgesteld voordat de Wet openbare lichamen BES en de Wet financiën BES in werking treden;
- Dat in juli 2009 de voorstellen voor een taakverdeling aan de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn aangeboden;
- Dat over de taakverdeling op 3 november 2009 overeenstemming is bereikt tussen de bestuurscolleges van Sint Eustatius en Saba enerzijds en Nederland anderzijds;
- Dat over de taakverdeling door het bestuurscollege van Bonaire en Nederland op 6 oktober 2009 inhoudelijk is gesproken;

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

1. Op de transitiedatum 10 oktober 2010 moet de Nederlandse overheidsorganisatie gereed zijn voor de uitvoering van de taken van de Nederlandse Antillen en enkele van Bonaire over te nemen taken. Het bestuurscollege van Bonaire en Nederland hervatten vanaf heden de voorbereidingen voor de overgang van het eilandgebied Bonaire naar de status van openbaar lichaam binnen het staatsbestel van Nederland;
2. Nederland hervat de zaken die tijdelijk waren stopgezet. Dit betreft onder meer:
  - a. het overnemen van de betalingsachterstanden van het eilandgebied, waaronder de schulden aan pensioenfondsen APNA;
  - b. de renovatie van de landingsbaan op Bonaire International Airport;
  - c. overige werkzaamheden die een materiële investering behoeven vóór transitiedatum, zoals het opknappen van het ziekenhuis en de schoolgebouwen, de verbouwing van het politiebureau i.v.m. een op te zetten meldkamer en uitbreiding van extra detentiecapaciteit;
  - d. materiële ondersteuning van de eilandorganisatie van Bonaire;
  - e. het voor Bonaire ter beschikking stellen van SEI-middelen via USONA.
3. De bevolking van Bonaire heeft recht op zelfbeschikking.
4. Over de taakverdeling per transitiedatum tussen Bonaire en Nederland bestaat overeenstemming (bijlage 1). Uitgangspunten daarvoor waren het beginsel van subsidiariteit, de overname door Nederland van de taken van de Nederlandse Antillen, de eerder gemaakte afspraken over de taakverdeling alsmede de in behandeling zijnde BES-wetgeving.
5. Na de transitiedatum kunnen, rekening houdend met de ambitie en uitvoeringscapaciteit van Bonaire, wijzigingen in de taakverdeling overeengekomen worden. Daartoe zal jaarlijks een bestuurlijk overleg plaatsvinden tussen Bonaire en de verantwoordelijke bewindspersoon van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
6. Nieuwe taken en taken die niet in het overzicht zijn opgenomen worden beschouwd als taken van Bonaire, tenzij uit een wettelijke grondslag blijkt dat het een landstaak betreft. Alsdan wordt in beginsel teruggevallen op het algemene uitgangspunt dat Nederland de taken van het land Nederlandse Antillen overneemt.
7. Na 10 oktober 2010 zal in een nader te bepalen vorm afstemmingsoverleg plaats vinden tussen Bonaire en de Rijksvertegenwoordiger over de uitvoering van de overheidstaken door Bonaire en Nederland.
8. Bonaire en Nederland hebben vooralsnog overeenstemming bereikt over de berekeningswijze en de hoogte van de vrije uitkering. Voor 2011 betreft het een bedrag van afgerond 26,4 miljoen NAF. Dit bedrag zal bij de invoering van de dollar worden omgerekend naar de nieuwe valuta. Daarnaast stelt het Rijk een jaarlijks door het Rijk vast te stellen geldbedrag beschikbaar aan Bonaire voor onderhoud van overheidsgebouwen (inclusief schoolgebouwen) en infrastructuur (zoals luchthaven, zeehaven, wegen), mits er meerjarige onderhoudsplannen aan ten grondslag liggen en uit de inhoudelijke doorlichting van de goedgekeurde

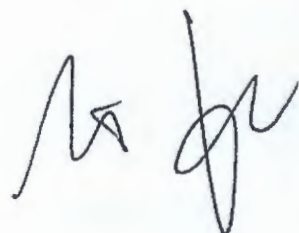

begroting van Bonaire ook de noodzaak daarvoor blijkt. Over de onderzoeksopzet van deze doorlichting is overeenstemming bereikt.

9. Bonaire zal betrokken worden bij de totstandkoming van voor het eiland relevante regels en beleidsvoornemens. De betrokkenheid wordt vormgegeven door:
  - a. vertegenwoordiging van Bonaire in Den Haag;
  - b. informatieplicht van de Rijksvertegenwoordiger c.q. de betrokken minister aan Bonaire;
  - c. recht op overleg van het bestuurscollege met de Rijksvertegenwoordiger c.q. de betrokken minister;
  - d. inspraak bij de ontwikkeling van beleid en de totstandkoming van wet- en regelgeving;
  - e. periodiek afstemmingsoverleg tussen het bestuurscollege en de Rijksvertegenwoordiger.

Daartoe wordt onverminderd de wet (In het bijzonder de WolBES) gehandeld conform het document "Inspraak en invloed van Bonaire op wet- en regelgeving en beleidsontwikkeling" (bijlage 2).

10. Nederland heeft Bonaire een geactualiseerd overzicht gegeven van de projecten in het kader van de voorbereiding op de transitie (bijlage 3). Voor deze projecten is de prioritering aangegeven: welke projecten moeten vóór en welke kunnen ná de transitiedatum worden afgerond? Tevens is aangegeven welke projecten door Nederland uitgevoerd kunnen worden zonder het ambtelijk- en bestuurlijk apparaat van Bonaire te belasten. De uitvoering van alle projecten zal worden afgestemd met Bonaire. Bonaire zal waar nodig medewerking verlenen aan de uitvoering van de projecten.
11. Over de uitvoering van alle projecten zal maandelijks op de eerste woensdag van de maand overleg plaatsvinden tussen het bestuurscollege en de commissaris. Dat overleg zal worden gevoerd aan de hand van informatie die de commissaris zal aanleveren de vrijdag voorafgaand aan de eerste woensdag van de maand. Tevens wordt een concept voor een gezamenlijk persbericht aangeleverd. Indien de commissaris niet op het eiland verblijft, zal hij worden vervangen door zijn secretaris.
12. Tijdens de voorbereiding op de transitie kunnen zich ambtelijke afstemmingsproblemen voordoen. Bonaire wijst in overleg met Nederland een medewerker aan om deze eventuele problemen te signaleren en op te lossen. Deze medewerker neemt deel aan het maandelijks overleg van de commissaris met het bestuurscollege.
13. Onbepaalde groei van het aantal bewoners verdraagt zich niet met behoud van de cultuur, het eigen karakter, het landschap en de natuur van Bonaire. Nederland en Bonaire gaan samenwerken om het bestuur van Bonaire in staat te stellen de groei van het aantal bewoners van het eiland te beheersen.
14. Bonaire zal met Nederland de personele gevolgen inventariseren van de overgang van eilandtaken naar de rijksoverheid. Ter waarborging van de rechtspositie van de eilandambtenaren wordt gehandeld conform een protocol (bijlage 4).

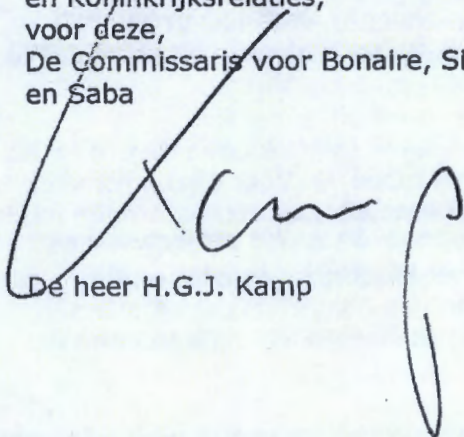
15. Bonaire stemt in met de afspraak dat de Staat der Nederlanden wordt erkend als rechtsoptvolger van het land Nederlandse Antillen. Met Bonaire wordt overlegd over de toekomstige eigendomsverhoudingen.

Naar de eigendomsverkrijging door de Nederlandse Antillen van een deel van het Washington Slagbaaipark wordt een onderzoek ingesteld.

Bonaire, 22 april 2010

Namens Nederland,

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties,
voor deze,
De Commissaris voor Bonaire, Sint Eustatius
en Saba

De heer H.G.J. Kamp

Namens het eilandgebied Bonaire,

De gedeputeerde voor
staatkundige verhoudingen

De heer J.E. Abraham